

Anežka Česká

napsal Luděk Strašák

- Osoby:** Vypravěč
Anežka (1) – Anežka tříletá
Anežka (2) – Anežka osmiletá
Anežka (3) – Anežka osmnáctiletá
Anežka (4) – Anežka dospělá – řeholnice
Přemysl, Anežčin otec (Přemysl Otakar I.)
Konstancie, Anežčina matka
Sluha
Jindřich (Jindřich VII.)
Přemysl Otakar II., Anežčin synovec
Klára
- Vypravěč:** Píše se rok 1211. Na dvoře krále Přemysla Otakara I. a jeho ženy Konstancie Uherské se stala radostná událost:
- Přemysl:** Pojd'te se všichni se mnou radovat, narodila se mi dcera!
- Sluha:** Gratuluji, pane králi.
- Přemysl:** Díky. Takže kromě tří synů mám teď s Konstancií už čtvrtou dceru.
- Sluha:** Proč jste se zarazil, pane králi?
- Přemysl:** Já jsem si uvědomil, že pro ni ještě nemám jméno.
- Sluha:** To se musí napravit.
- Přemysl:** Tak honem... Mohla by se jmenovat třeba Markéta.
- Sluha:** Dovoluji si upozornit, pane, že tak se už jedna vaše dcera jmenuje. Z prvního manželství.
- Přemysl:** Aha. Nevadí. Vezmeme to podle abecedy. Tak, Adéla..., ta ne, ta ještě nevečeřela, Adriana – to taky není ono, Agáta taky ne, to zní jako strom, Alena, Alžběta, Aničku už máme... Co takhle Anežka?
- Sluha:** Skvělý výběr, pane králi. Ohlaste to do celého světa.
- Přemysl:** Slyšte, slyšte, zdraví vás právě narozená princezna Anežka!
- Vypravěč:** Čas plynul a Anežce byly za chvilku tři roky. A stalo se něco, co bylo v tu dobu běžné. Zásnuby.
- Konstancie:** Anežko, pojd' sem, musím ti říct něco důležitého.
- Anežka (1):** Ale ploč, maminko, já ještě musím naklmit panenku. Malá, malá...
- Konstancie:** Anežko, máme pro tebe ženicha.

Přemysl: Je to polský kníže Konrád.

Anežka (1): Konlád? To je ale divný jméno.

Konstancie: A až vyrosteš, vezme si tě za ženu.

Anežka (1): A bude mít Konlád lád moje panenky?

Konstancie: To víš, že bude!

Vypravěč: Ve třech letech byla Anežka spolu se svou o sedm let starší sestrou poslána do kláštera v polské Třebnici, aby byla vychovávána pro svého budoucího ženicha. Jenomže její ženich, mimochodem syn svatého Hedvíky, umřel, a Anežka s Aničkou se po necelém roce vracely z Třebnice zpět. Anežka se potom vzdělávala v klášteře v Doksanech. A byla spokojená, než jí do toho zase začali mluvit rodiče.

Konstancie: Anežko, je ti osm let, měla bys začít myslet na vdávání.

Přemysl: Abychom rozšířili náš vliv, bylo by dobré vzít si Jindřicha Sedmého, knížete z Německa.

Anežka (2): A je to nutné, tatínku?

Přemysl: Ano, je to nutné.

Vypravěč: ... řekl tatínek a poslal Anežku na výchovu ke dvoru německého císaře. Když bylo Anežčinu nápadníkovi 15 let, najednou se rozhodl:

Jindřich: No, Anežku, tu si tedy nevezmu. Ne a ne a ne!

Vypravěč: Anežka byla volná, ale na nápadníky čekat nemusela. Ucházel se o ni anglický král a potom dokonce samotný císař Fridrich. Ale Anežka mu řekla prostě a jednoduše:

Anežka (3): Ne.

Vypravěč: Měla totiž už úplně jiný plán.

Anežka (3): Vybrala jsem si ženicha, který nezklame. Ženicha, se kterým budu šťastná. Ženicha, který mi dá život věčný.

Konstancie: Ale Anežko, vždyť máš všechno, co si jen můžeš přát. Ty opravdu chceš odmítnout manželství a vstoupit do kláštera?

Anežka (3): Ano, maminko.

Konstancie: A víš, co tě tam čeká?

Anežka (3): Nevím co, ale vím, kdo mě tam čeká. Je to Ježíš, který mě vezme pod svou ochranu.

- Vypravěč: Řekla Anežka a založila v Praze nejdřív špitál, potom klášter, do kterého nakonec sama vstoupila. A nebylo to nic snadného. Brzo ráno vstávat, každou třetí hodinu se modlit a žít v odříkání. Anežka si vyvolila řeholi svatého Františka a rok, kdy vstoupila do kláštera, se dá velice snadno zapamatovat. 1, 2, 3, 4, neboli 1234. Anežka si často dopisovala se svatou Klárou.
- Klára: „Poněvadž tělo naše není ze železa, ani síla naše silou kamene, avšak jsme slabé a těla jsou neduhům podrobena, prosím Tě v Pánu, aby ses vystříhala přílišné přísnosti v postu...“
- Vypravěč: A často si psala s papežem Řehořem IX. Po několika letech papež povolil Anežce vytvoření nového řádu. Jak jej nazveme?
- Anežka (4): Mohli by to být třeba anežkovníci, ale to zní divně. Pojmenuji je podle oblečení. Budou to křížovníci s červenou hvězdou.
- Vypravěč: A stalo se tak. Křížovníci s červenou hvězdou jsou jediným řádem, který založil český světec. Anežka byla využívána všemi, řešila a hasila mnohé politické problémy. Byla v kontaktu se svými příbuznými a snažila se zabránit bratrovražedným válkám. Dožila se toho, že její synovec, Král železný a zlatý, Přemysl Otakar II., padl v bitvě na Moravském poli.
- Přemysl Otakar II: Au, a je po mně.
- Vypravěč: Anežka zemřela tři roky po jeho smrti, v temném období našich dějin, které je známé jako doba Braniborů v Čechách.
- Anežka (4): Pochovaná jsem byla ve svém klášteře v Praze, který se dodnes jmenuje Anežský klášter.
- Vypravěč: Protože Anežka zemřela v pověsti světosti, snažila se Eliška Přemyslovna o to, aby princezna Anežka byla brzo prohlášena za svatou. Trvalo více než 600 let, než byla prohlášena za blahoslavenou, a její svatořečení proběhlo před dvaceti lety. Anežka byla v Římě na podzim roku 1989 svatořečena papežem Janem Pavlem II. A my k ní můžeme volat:
- Všichni: Svatá Anežko, přimlouvej se za nás!

CO JSTE SE DOVĚDĚLI O SVATÉ ANEŽCE ČESKÉ?

1. **Svatá Anežka byla dcerou**
  - a) českého krále Přemysla Otakara I.
  - b) svaté Zdislavy
  - c) knížete Václava
  - d) její rodiče neznáme
2. **Svatá Anežka nechala vybudovat**
  - a) most přes Vltavu
  - b) kostel sv. Jiří na Pražském hradě
  - c) klášter s nemocnicí
  - d) první železniční přejezd v Praze
3. **Svatá Anežka se stala**
  - a) řeholnicí
  - b) manželkou císaře
  - c) kouzelnicí
  - d) matkou Karla IV.
4. **Svatá Anežka patřila do rodu**
  - a) Slavníkovců
  - b) Vršovců
  - c) Schwarzenbergů
  - d) Přemyslovců
5. **Svatá Anežka založila řád**
  - a) anežkánek
  - b) františkánek
  - c) křižovníků s červenou hvězdou
  - d) klarisek
6. **Svatá Anežka byla poprvé zasnoubena, když měla**
  - a) 3 roky
  - b) 6 roků
  - c) 15 roků
  - d) 20 roků
7. **Svatá Anežka byla nejdříve vychovávána v klášteře**
  - a) v Praze
  - b) v Sázavě
  - c) v Třebnici
  - d) v Klášteci nad Ohří
8. **Anežka si často dopisovala s italskou světící**
  - a) Scholastikou
  - b) Klárou
  - c) Anežkou Římskou
  - d) Mechtildou
9. **Synovec Přemysl Otakar II. padl v bitvě**
  - a) u Lipan
  - b) u Slavkova
  - c) u Hradce Králové
  - d) na Moravském poli
10. **Anežka byla svatořečena**
  - a) krátce po své smrti
  - b) asi sto let po své smrti
  - c) asi 600 let po své smrti
  - d) roku 1989

Správné odpovědi: 1a, 2c, 3a, 4d, 5c, 6a, 7c, 8b, 9d, 10d.

Vyhodnocení:

9-10 správných odpovědí:	Výborný výkon.
7-8 správných odpovědí:	Nebylo to špatné.
5-6 správných odpovědí:	Soustřed' se trochu víc.
3-4 správných odpovědí:	Moc si toho nepamatuješ.
1-2 správných odpovědí:	Pamatuješ si toho ještě míň, než ten, o kterém píšu o řádek výš.
žádná správná odpověď:	Že tys nedával pozor?